

**Lista wskaźników na poziomie FEDS.09.05 Transformacja środowiskowa, 9.5.E
Rekultywacja, renaturalizacja, remediacja, dekontaminacja i zagospodarowanie terenów,
budynków pogórnich, pokopalnianych oraz przemysłowych poprzez przywracanie
biodnorodności oraz nadanie im nowych funkcji gospodarczych i społecznych (subregion
wałbrzyski)**

Główną funkcją wskaźników jest zmierzenie, na ile cel główny projektu zostały zrealizowane. Wskaźniki służą ilościowej prezentacji działań podjętych w ramach projektu i ich rezultatów. W trakcie realizacji projektu wskaźniki powinny umożliwiać mierzenie jego postępu względem celów projektu.

Wybór wskaźników projektu powinien być powiązany z typem realizowanego przedsięwzięcia i planowanymi działaniami, które wnioskodawca zamierza podjąć w ramach projektu. Do celu głównego projektu wnioskodawca powinien dobrać odpowiednie wskaźniki, produktu i rezultatu bezpośredniego. Muszą być logicznie powiązane z projektem i spójne.

Każdy ze wskaźników powinien posiadać następujące cechy:

- adekwatność – wskaźnik powinien być dostosowany do charakteru projektu oraz oczekiwanych efektów związanych z jego realizacją;
- mierzalność – wskaźnik powinien być kwantyfikowalny, tj. wyrażony w wartościach liczbowych bądź finansowych;
- wiarygodność – wskaźnik powinien być zdefiniowany w taki sposób, aby jego weryfikacja nie powodowała trudności;
- dostępność – wskaźnik powinien być łatwy do określenia w wyniku realizacji projektu;
- określony w czasie – wartość wskaźnika powinna zostać określona w czasie, tj. określony rok osiągnięcia wartości docelowej wskaźnika oraz okres, w którym będzie mierzony wskaźnik.

Odpowiednio we wniosku o dofinansowanie należy określić, w jaki sposób mierzona będzie realizacja celu poprzez ustalenie wskaźników. Należy określić, co najmniej jeden podstawowy i mierzalny wskaźnik, który w sposób precyzyjny umożliwi weryfikację stopnia realizacji celu głównego projektu.

Rozróżnia się następujące wskaźniki produktu i rezultatu:

- a) programowe ujęte w FEDS 2021-2027 lub w SZOP 2021-2027, sklasyfikowane jako „Obowiązkowy” lub „Dodatkowy”
- b) specyficzne dla projektu (sklasyfikowane jako „Własny”) –określone przez Wnioskodawcę, podlegają monitorowaniu i rozliczeniu wyłącznie na poziomie projektu
- c) informacyjne – dane pozyskiwane z poziomu projektu w procesie monitorowania, nie stanowią podstawy rozliczenia projektu z beneficjentem.

Wymagania w zakresie wskaźników w projekcie:

W ramach wniosku o dofinansowanie projektu wnioskodawca określa wskaźniki służące pomiarowi działań i celów założonych w projekcie. Wskaźniki w ramach projektu należy określić mając w szczególności na uwadze zapisy Regulaminu dla naboru.

W przypadku, gdy w ramach danego Działania uwzględniony został wskaźnik z FEDS 2021-2027 lub SZOP FEDS 2021-2027, który odzwierciedla zakres projektu (jest adekwatny), jego wykazanie we wniosku jest obligatoryjne.

Wskaźniki produktu są to wskaźniki powiązane bezpośrednio z wydatkami ponoszonymi w projekcie, mierzone konkretnymi wielkościami. Liczone są w jednostkach fizycznych lub monetarnych. Wybrane przez wnioskodawcę wskaźniki muszą być adekwatne do zakresu projektu oraz mają być powiązane z głównymi kategoriami wydatków w projekcie.

Dla każdego z wybranych wskaźników wnioskodawca zobowiązany jest do wskazania „Jednostki miary”, „Wartości docelowej wskaźnika”, a także „Sposobu pomiaru wskaźnika”.

Wartość docelowa dla wskaźnika produktu to wyrażony liczbowo stan danego wskaźnika na moment zakończenia rzeczowej realizacji projektu.

Jako źródło informacji o wskaźniku wskazać należy odpowiedni dokument (np. protokół odbioru robót).

W ramach wniosku o dofinansowanie wnioskodawca ma obowiązek uwzględnić **wszystkie adekwatne** wskaźniki produktu z poniższej tabeli, odpowiadające celowi projektu.

Nazwa wskaźnika produktu	Jednostka miary	Definicja wskaźnika	Rodzaj dokumentu, w którym określono wskaźnik
Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł OZE (WLWK-PLRO026)	MW	Wskaźnik obejmuje dodatkową zdolność produkcyjną energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych. Zdolność produkcyjna jest rozumiana jako maksymalna moc zainstalowana. Zgodnie z dyrektywą 2018/2011 oraz ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1436, z późn. zm), energia odnawialna oznacza odnawialne, niekopalne źródła energii obejmujące: energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię aerotermalną, energię geotermalną, energię hydrotermalną, hydroenergię, energię fal, prądów i pływów morskich, energię otrzymywaną z biomasy, biogazu, biogazu rolniczego oraz z biopłynów.	FEDS 2021-2027
Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł OZE (WLWK-PLRO027)	MW	Wskaźnik obejmuje dodatkową zdolność produkcyjną energii cieplnej ze źródeł odnawialnych. Zdolność produkcyjna jest rozumiana jako maksymalna moc zainstalowana. Zgodnie z dyrektywą 2018/2011 oraz ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, energia odnawialna oznacza odnawialne, niekopalne źródła energii obejmujące: energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię aerotermalną, energię geotermalną, energię hydrotermalną, hydroenergię, energię fal, prądów i pływów morskich, energię otrzymywaną z biomasy, biogazu, biogazu rolniczego oraz z biopłynów.	FEDS 2021-2027
Powierzchnia wspieranych zrekultywowanych gruntów	ha	Powierzchnia zrekultywowanych gruntów na zanieczyszczonych terenach (takich jak na przykład tereny powojenne, stare lub nielegalne składowiska odpadów itp.),	SZOP 2021-2027

(WLWK-RCO038)		które są udostępniane do ponownego wykorzystania (takiego jak tereny zielone, lokale socjalne, działalność gospodarcza, kulturalna, sportowa lub społeczna itp.). Interwencje objęte wsparciem powinny być zgodne z zasadą odpowiedzialności za środowisko, określoną w dyrektywie 2004/35 (zob. odniesienia). Definicja zanieczyszczenia ziemi znajduje się w art. 2 ust. 1 lit. c) dyrektywy.	
Powierzchnia terenów górniczych/pogórniczych przekształconych na nowe funkcje (WLWK-PLTO004)	ha	Powierzchnia terenów górniczych/pogórniczych przekształconych na nowe funkcje (inne niż górnicze) w ramach realizacji projektu. Każdy teren powinien mieć określoną nazwę oraz obszar graniczny.	SZOP 2021-2027
Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE (WLWK-PLRO034)	szt.	Wskaźnik obejmuje wybudowane, w wyniku realizacji projektu, jednostki służące wytwarzaniu energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych. Jednostka wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej obejmuje: w przypadku przedsiębiorstw energetycznych: jednostki wytwórcze – jednostka wytwórcza, to wyodrębniony zespół urządzeń należących do przedsiębiorstwa energetycznego, służący do wytwarzania energii z OZE i wyprowadzania mocy, opisany poprzez dane techniczne i handlowe, w przypadku budynków mieszkalnych i budynków użyteczności publicznej: zespół urządzeń służących do wytwarzania energii elektrycznej i/lub ciepłej z OZE.	SZOP 2021-2027
Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE (WLWK-PLRO035)	szt.	Wskaźnik obejmuje zmodernizowane, w wyniku realizacji projektu, jednostki służące wytwarzaniu energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych. Modernizacja jednostki musi wiązać się ze zwiększeniem mocy istniejącej instalacji. Jednostka wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej obejmuje: w przypadku przedsiębiorstw energetycznych: jednostki wytwórcze – jednostka wytwórcza, to wyodrębniony zespół urządzeń należących do przedsiębiorstwa energetycznego, służący do wytwarzania energii z OZE i wyprowadzania mocy, opisany poprzez dane techniczne i handlowe, w przypadku budynków mieszkalnych i budynków użyteczności publicznej: zespół urządzeń służących do wytwarzania energii elektrycznej i/lub ciepłej z OZE.	SZOP 2021-2027
Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii ciepłej z OZE (WLWK-PLRO036)	szt.	Wskaźnik obejmuje wybudowane, w wyniku realizacji projektu, jednostki służące wytwarzaniu energii ciepłej ze źródeł odnawialnych. Jednostka	SZOP 2021-2027

		wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej obejmuje: w przypadku przedsiębiorstw energetycznych: jednostki wytwórcze – jednostka wytwórcza, to wyodrębniony zespół urządzeń należących do przedsiębiorstwa energetycznego, służący do wytwarzania energii z OZE i wyprowadzania mocy, opisany poprzez dane techniczne i handlowe, w przypadku budynków mieszkalnych i budynków użyteczności publicznej: zespół urządzeń służących do wytwarzania energii elektrycznej i/lub ciepłej z OZE.	
Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii ciepłej z OZE (WLWK-PLRO037)	szt.	Wskaźnik obejmuje zmodernizowane, w wyniku realizacji projektu, jednostki służące wytwarzaniu energii ciepłej ze źródeł odnawialnych. Modernizacja jednostki musi wiązać się ze zwiększeniem mocy istniejącej instalacji. Jednostka wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej obejmuje: w przypadku przedsiębiorstw energetycznych: jednostki wytwórcze – jednostka wytwórcza, to wyodrębniony zespół urządzeń należących do przedsiębiorstwa energetycznego, służący do wytwarzania energii z OZE i wyprowadzania mocy, opisany poprzez dane techniczne i handlowe, w przypadku budynków mieszkalnych i budynków użyteczności publicznej: zespół urządzeń służących do wytwarzania energii elektrycznej i/lub ciepłej z OZE.	SZOP 2021-2027
Długość wybudowanych sieci elektroenergetycznych dla OZE (WLWK-PLRO031)	km	Wskaźnik mierzy długość elektroenergetycznych sieci przesyłowych i dystrybucyjnych wybudowanych w wyniku realizacji projektu. Główną przyczyną budowy sieci w przypadku tego wskaźnika ma być powiększenie potencjału do przyłączania nowych odnawialnych źródeł energii do sieci elektroenergetycznej. Definicja sieci elektroenergetycznej taka jak w definicji wskaźnika agregującego: „Długość sieci elektroenergetycznych dla OZE”. Długość wybudowanej sieci mierzony jest jako długość torów prądowych budowanych w ramach projektu. Co do zasady nie należy wliczać przyłączy.	SZOP 2021-2027
Długość zmodernizowanych sieci elektroenergetycznych dla OZE (WLWK-PLRO032)	km	Wskaźnik mierzy długość elektroenergetycznych sieci przesyłowych i dystrybucyjnych zmodernizowanych w wyniku realizacji projektu. Główną przyczyną modernizacji sieci w przypadku tego wskaźnika ma być powiększenie potencjału do przyłączania nowych	SZOP 2021-2027

		<p>odnawialnych źródeł energii do sieci elektroenergetycznej. Definicja sieci elektroenergetycznej taka jak w definicji wskaźnika agregującego: „Długość sieci elektroenergetycznych dla OZE”. Długość zmodernizowanej sieci mierzony jest jako długość torów prądowych zmodernizowanych w ramach projektu. Co do zasady nie należy wliczać przyłączy.</p>	
<p>Zielona infrastruktura objęta wsparciem do celów innych niż przystosowanie się do zmian klimatu (WLWK-RCO036)</p>	ha	<p>Powierzchnia nowo wybudowanej lub znacznie zmodernizowanej zielonej infrastruktury do celów innych niż przystosowanie się do zmian klimatu. Modernizacja odnosi się do znacznych ulepszeń w istniejącej zielonej infrastrukturze kwalifikującej się do wsparcia. Wyklucza się konserwację. Przykłady zielonej infrastruktury obejmują parki o bogatej różnorodności biologicznej, przepuszczalną pokrywę glebową, zielone ściany, zielone dachy, zielone dziedzińce szkolne itp. Wskaźnik ten nie uwzględnia zielonej infrastruktury objętej wsparciem do celów przystosowania się zmian klimatu (objętej wskaźnikiem RCO26) ani inwestycji w sieci Natura 2000 (objętych wskaźnikiem RCO37).</p>	SZOP 2021-2027
<p>Długość wybudowanych sieci ciepłowniczych WLWK-PLRO020</p>	km	<p>Wskaźnik mierzy łączną długość wybudowanej sieci ciepłowniczej w wyniku realizacji projektu. Sieć ciepłownicza – połączone ze sobą urządzenia lub instalacje, służące do przesyłania i dystrybucji ciepła ze źródeł ciepła do węzłów cieplnych. Przyłącze ciepłe – odcinek sieci ciepłowniczej doprowadzający ciepło wyłącznie do jednego węzła cieplnego albo odcinek zewnętrznych instalacji odbiorczych za grupowym węzłem cieplnym lub źródłem ciepła, łączący te instalacje z instalacjami odbiorczymi w obiektach. Co do zasady nie należy wliczać przyłączy.</p>	SZOP 2021-2027
<p>Długość zmodernizowanej sieci ciepłowniczych WLWK-PLRO021</p>	km	<p>Wskaźnik mierzy łączną długość zmodernizowanej sieci ciepłowniczej pod względem charakterystyki energetycznej w wyniku realizacji projektu. Sieć ciepłownicza – połączone ze sobą urządzenia lub instalacje, służące do przesyłania i dystrybucji ciepła ze źródeł ciepła do węzłów cieplnych. Przyłącze ciepłe – odcinek sieci ciepłowniczej doprowadzający ciepło wyłącznie do jednego węzła cieplnego albo odcinek zewnętrznych instalacji odbiorczych za grupowym węzłem cieplnym lub źródłem</p>	SZOP 2021-20027

		<p>ciepła, łączący te instalacje z instalacjami odbiorczymi w obiektach.</p> <p>Co do zasady nie należy wliczać przyłączy.</p>	
<p>Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS) (WLWK-PLRO132)</p>	<p>szt.</p>	<p>Wskaźnik odnosi się do liczby obiektów w ramach realizowanego projektu, które zaopatrzone w specjalne podjazdy, windy, urządzenia głośnomówiące, bądź inne udogodnienia (tj. usunięcie barier w dostępie, w szczególności barier architektonicznych) ułatwiające dostęp do tych obiektów i poruszanie się po nich osobom z niepełnosprawnościami, w szczególności ruchowymi czy sensorycznymi. Jako obiekty należy rozumieć konstrukcje połączone z gruntem w sposób trwały, wykonane z materiałów budowlanych i elementów składowych, będące wynikiem prac budowlanych (wg. def. PKOB). Należy podać liczbę obiektów, a nie sprzętów, urządzeń itp., w które obiekty zaopatrzone. Jeśli instytucja, zakład itp. składa się z kilku obiektów, należy zliczyć wszystkie, które dostosowano do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Wskaźnik mierzony w momencie rozliczenia wydatku związanego z wyposażeniem obiektów w rozwiązania służące osobom z niepełnosprawnościami w ramach danego projektu.</p>	<p>SZOP 2021-2027</p>
<p>Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS) (WLWK-PLRO199)</p>	<p>szt.</p>	<p>Racjonalne usprawnienie oznacza konieczne i odpowiednie zmiany oraz dostosowania, nie nakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, rozpatrywane osobno dla każdego konkretnego przypadku, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami. Wskaźnik mierzony w momencie rozliczenia wydatku związanego z racjonalnymi usprawnieniami w ramach danego projektu. Przykłady racjonalnych usprawnień: tłumacz języka migowego, transport niskopodłogowy, dostosowanie infrastruktury (nie tylko budynku, ale też dostosowanie infrastruktury komputerowej np. programy powiększające, mówiące, drukarki materiałów w alfabecie Braille'a), osoby asystujące, odpowiednie dostosowanie żywienia. Do wskaźnika powinny zostać wliczone zarówno projekty ogólnodostępne, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień, jak i</p>	<p>SZOP 2021-2027</p>

		dedykowane (zgodnie z kategoryzacją projektów z Wytycznych w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027). Na poziomie projektu wskaźnik może przyjmować maksymalną wartość 1 - co oznacza jeden projekt, w którym sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami. Liczba sfinansowanych racjonalnych usprawnień, w ramach projektu, nie ma znaczenia dla wartości wykazywanej we wskaźniku. Definicja na podstawie: Wytyczne w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.	
--	--	--	--

Wskaźniki rezultatu są to wskaźniki odnoszące się do bezpośrednich efektów projektu, stanowią wynik realizacji projektu, ale mogą mieć na niego wpływ także inne zewnętrzne czynniki; niepowiązane bezpośrednio z wydatkami ponoszonymi w projekcie. Dostarczają informacji o zmianach jakie nastąpiły w wyniku realizacji projektu, w porównaniu z wielkością wyjściową (bazową). Są logicznie powiązane ze wskaźnikami produktu. Muszą być adekwatne do celu projektu.

Dla każdego z wybranych wskaźników wnioskodawca zobowiązany jest do wskazania „Jednostki miary”, „Wartości bazowej”, „Wartości docelowej wskaźnika”, a także „Sposobu pomiaru wskaźnika”.

Wartość docelowa dla wskaźnika rezultatu to wyrażony liczbowo stan danego wskaźnika uzyskany w efekcie realizacji projektu.

Wartość bazowa (tzn. wartość w momencie rozpoczęcia realizacji projektu) w przypadku każdego wskaźnika powinna być wykazana na poziomie „0”, chyba że definicja wskaźnika wskazuje inaczej.

Jako źródło informacji o wskaźniku wskazać należy odpowiedni dokument.

Wszyscy wnioskodawcy są zobligowani do określenia poniższych wskaźników rezultatu, jeśli są adekwatne do celu projektu.

Nazwa wskaźnika rezultatu	Jednostka miary	Definicja wskaźnika	Rodzaj dokumentu, w którym określono wskaźnik
Ilość wytworzonej energii cieplnej ze źródeł OZE (WLWK- PLRR014)	MWh/rok	Wskaźnik mierzy ilość rocznej produkcji energii cieplnej ze źródeł odnawialnych przed rozpoczęciem projektu i po jego zakończeniu. Wartość bazowa odnosi się do rocznej energii wyprodukowanej w roku poprzedzającym rozpoczęcie projektu i może być większa od zera w przypadkach, gdy zdolność produkcyjna jest zwiększana. Wartość osiągnięta to wartość energii cieplnej wyprodukowanej w rok po zakończeniu projektu.	FEDS 2021-2027
Ilość wytworzonej energii elektrycznej ze źródeł OZE	MWh/rok	Wskaźnik mierzy ilość rocznej produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych przed rozpoczęciem	FEDS 2021-2027

(WLWK- PLRR013)		projektu i po jego zakończeniu. Wartość bazowa odnosi się do rocznej energii wyprodukowanej w roku poprzedzającym rozpoczęcie projektu i może być większa od zera w przypadkach, gdy zdolność produkcyjna jest zwiększana. Wartość osiągnięta to wartość energii elektrycznej wyprodukowanej w rok po zakończeniu projektu.	
Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach (WLWK-RCR001)	EPC	Liczba miejsc pracy wyrażona w średnich rocznych ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC) utworzonych w ramach działalności wspieranej przez projekt. Nowe stanowiska muszą być obsadzone i mogą być w pełnym wymiarze godzin, w niepełnym wymiarze godzin lub powtarzać się sezonowo. Wolne stanowiska nie są liczone. Ponadto oczekuje się, że nowo utworzone stanowiska zostaną utrzymane przez ponad rok po zakończeniu projektu. Wskaźnik jest obliczany jako różnica między rocznymi EPC obsadzonymi przed rozpoczęciem projektu i rok po zakończeniu projektu w ramach wspieranej działalności. Roczne EPC definiuje się jako stosunek godzin pracy przepracowanych efektywnie w ciągu roku kalendarzowego podzielony przez całkowitą liczbę godzin umownie przepracowanych w tym samym okresie przez osobę lub grupę. Zgodnie z konwencją dana osoba nie może wykonywać więcej niż jednego EPC rocznie. Liczba godzin umownie przepracowanych ustalana jest na podstawie normatywnych/ustawowych godzin pracy zgodnie z krajowym ustawodawstwem. Osoba pracująca w pełnym wymiarze czasu pracy zostanie zidentyfikowana w odniesieniu do jej statusu zatrudnienia i rodzaju umowy (pełny lub niepełny etat). Wskaźnik ten nie powinien być stosowany do uwzględnienia miejsc pracy dla naukowców, które należy zgłaszać w ramach RCR102.	FEDS 2021-2027
Grunty zrekultywowane wykorzystywane jako tereny zielone, pod budowę lokali socjalnych lub pod działalność gospodarczą lub inną (WLWK-RCR052)	ha	Powierzchnia zrekultywowanych gruntów na zanieczyszczonych terenach, które są objęte wsparciem w ramach projektu i w odniesieniu do których rekultywacja jest uzupełniona planem działań przyjętym w celu adaptacji i ponownego wykorzystania terenu (np. na tereny zielone, lokale socjalne, działalność gospodarczą, kulturalną, sportową lub społeczną).	SZOP 2021-2027

<p>Liczba przedsięwzięć proekologicznych (WLWK-PLRR051)</p>	<p>szt.</p>	<p>W ramach wskaźnika mierzona będzie liczba przedsięwzięć dotyczących transformacji w kierunku celów środowiskowych zrównoważonego rozwoju, w tym gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i adaptacji do zmian klimatu oraz wszystkich innych działań związanych z tzw. zazielenianiem przedsiębiorstw (w tym wdrożeniem wyników B+R związanych ze zrównoważonym rozwojem) realizowanych w ramach projektu. Wartość wskaźnika wyliczana jest jako suma wszystkich przedsięwzięć proekologicznych realizowanych przez Beneficjenta, Partnerów oraz Grantobiorców / Odbiorców Ostatecznych (o ile występują) w ramach jednego projektu. Przedsięwzięcie należy rozumieć jako całościowy i zakończony proces realizowany w ramach projektu tj. np. od opracowania technologii proekologicznej do jej wdrożenia, bądź wdrożenie wcześniej opracowanej lub zakupionej technologii, lub prace badawcze bądź badawczo-rozwojowe prowadzone nad tego rodzaju technologią lub produktem. Należy podkreślić, iż pojedyncze działania (np. poszczególne etapy procesu badawczego) prowadzone przez Beneficjenta, Partnerów oraz Grantobiorców / Odbiorców Ostatecznych (o ile występują) w ramach projektu nie stanowią odrębnych inwestycji proekologicznych. W rezultacie wszystkie działania dokonywane przez Beneficjenta, Partnerów oraz Grantobiorców / Odbiorców Ostatecznych (o ile występują) składają się na jedno (lub kilka) przedsięwzięć proekologicznych określonych we wniosku o dofinansowanie. Dla przykładu, jeśli Beneficjent zamawia w projekcie kilka różnych prac B+R prowadzonych nad różnymi technologiami przez konkurujących ze sobą wykonawców, z których każdy ma za zadanie dostarczyć określony wynik, w osiągniętej wartości wskaźnika należy uwzględnić działania każdego z wykonawców odrębnie.</p>	<p>SZOP 2021-2027</p>
--	-------------	--	------------------------------

W ramach wniosku o dofinansowanie Wnioskodawca ma obowiązek uwzględnić **wszystkie adekwatne** wskaźniki produktu oraz rezultatu z listy przedstawionej w powyższych tabelach, odpowiadające celowi projektu. W przypadku braku adekwatnego wskaźnika rezultatu, należy określić wskaźnik własny specyficzny dla projektu.

Dodatkowo w ramach wniosku o dofinansowanie Wnioskodawca może określić inne, własne wskaźniki specyficzne dla danego projektu, o ile będzie to niezbędne dla prawidłowej realizacji projektu (tzw. wskaźniki produktu i rezultatu specyficzne dla projektu).

We wniosku o dofinansowanie należy określić, na jakiej podstawie mierzone będą wskaźniki realizacji celu projektu poprzez ustalenie źródła weryfikacji / pozyskania danych do pomiaru wskaźnika. Dlatego przy określaniu wskaźników należy wziąć pod uwagę dostępność i wiarygodność danych niezbędnych do pomiaru danego wskaźnika.

O ile w umowie o dofinansowanie projektu nie wskazano inaczej, efekt wsparcia na poziomie projektu występuje:

a) w przypadku wskaźników produktu określonych na poziomie projektu – w okresie od rozpoczęcia realizacji projektu do ukończenia produktu w ramach projektu, przy czym osiągnięte wartości powinny zostać wykazane najpóźniej we wniosku o płatność końcową,

b) w przypadku wskaźników rezultatu określonych na poziomie projektu:

- **co do zasady – w okresie 12 miesięcy od zakończenia okresu realizacji projektu określonego w umowie o dofinansowanie projektu lub, o ile wynika to ze specyfiki projektu, od ukończenia produktu w ramach projektu,**
- lub
- **w okresie trwałości projektu, na zasadach określonych przez IZ FEDS (w umowie o dofinansowanie projektu/decyzji o dofinansowaniu) – w przypadku wskaźników, których termin realizacji został wydłużony na wniosek Beneficjenta i za zgodą IZ FEDS, jednak nie później niż do dnia 31.12.2029 r.**